

HYPERICUM 7, maart 2008

Excursieverslagen FWT-FLORON 2007

P.F. Stolwijk, J.W. Bielen & O.G. Zijlstra

SAASVELD, 28 april 2007; 11 deelnemers

Km-hok 253-481 (Gammelkerbroek): 163 taxa, waarvan 31 nieuw.

Otto's groep doorkruiste het Gammelkerbroek, een deels nat elzenbroekbos met leuke soorten als *Caltha palustris* subsp. *palustris* (Dotterbloem), *Carex elongata* (Elzenzegge), *Rumex sanguineus* (Bloedzuring) en forse planten *Veronica scutellata* (Schildereprijs). Verder onder meer *Adoxa moschatellina* (Muskuskruid), *Circaea lutetiana* (Groot heksenkruid) en in een dichtgroeïend veldje *Carex disticha* (Tweerijige zegge) en *Hypericum tetrapterum* (Gevleugeld hertshooi).

Km-hok 252-483 (Gravenbosch): 134 taxa, waarvan 6 nieuw.

In het hok dat de groep onder leiding van Jacques bezocht, ligt het oostelijke deel van het Gravenbosch. Hierin troffen we de overgang van een zeer nat en vrijwel onbegaanbaar, naar een min of meer droog bos. Delen van het Gravenbosch zien eruit, zoals sommigen in Nederland zich een oerbos voorstellen. Recente stormen hebben er namelijk flink huisgehouden. Het hok is in de periode 1989 t/m 2004 vele malen geheel of gedeeltelijk geïnventariseerd, onder andere tijdens een FWT-excursie. In totaal zijn er in die periode 262 taxa waargenomen. Tijdens ons bezoek werden er aan dit lijstje zes toegevoegd. Nu vonden we natuurlijk vooral soorten, die typisch zijn voor het natte voorjaarsbos: onder andere *Adoxa moschatellina* (Muskuskruid), *Anemone nemorosa* (Bosanemoon), *Caltha palustris* subsp. *palustris* (Dotterbloem), *Circaea lutetiana* (Groot heksenkruid), *Myosoton aquaticum* (Watermuur), *Ranunculus auricomus* (Gulden boterbloem) en *Rumex sanguineus* (Bloedzuring). De drogere delen leverden onder meer: *Luzula pilosa* (Ruige veldbies), *Maianthemum bifolium* (Dalkruid), *Melampyrum pratense* (Hengel), *Oxalis acetosella* (Witte klaverzuring), *Viola riviniana* (Bleeksporig bosviooltje) als meest interessante soorten.

LATTROP, 2 juni 2007; 4 deelnemers

Ondanks het fraaie weer waren we slechts met 4 deelnemers. Het plezier was er niet minder om.

Km-hok 262-494 (Ottershagenweg): 170 taxa, waarvan 53 nieuw.

Als eerste deden we een km-hok dat er gevarieerd uitzag, maar uiteindelijk toch niet heel veel opleverde. Fraai was de vondst van de Rode Lijst-soort *Viola canina* (Hondsviooltje), in aantal in de berm ter hoogte van het hoofdgebouw van de Holtweide. De verrassingen kwamen van een onlangs gegraven poel aan de rand van het golfterrein van de Holtweide (met toestemming bezocht): Een exemplaar *Filago minima* (Dwergviltkruid), ongeveer 20 exemplaren nog niet bloeiende *Gnaphalium luteo-album* (Bleekgele droogbloem).

Km-hok 261-494 (Kerspelweg): 112 taxa, waarvan 50 nieuw.

Onze hoop was gevestigd op een hok met water, maar de hier gekanaliseerde Dinkel viel erg tegen. Leukste soorten: *Barbarea stricta* (Stijf barbarakruid), *Butomus umbellatus* (Zwanenbloem), *Hypericum tetrapterum* (Gevleugeld hertshooi).

HANKATE, 7 juli 2007; 11 deelnemers

Omdat de opkomst tamelijk groot was, konden we ons in twee groepen splitsen.

Km-hok 226-494 Hankate: 251 taxa (incl. na-excursie Pieter Stolwijk), waarvan 47 nieuw. Pieter ging met zijn mensen op het verzamelpunt aan de slag: de kruising van de weg met het Overijssels Kanaal. Eerst togen we naar het oosten tot waar de Regge het kanaal kruist. Leuke soorten van water en waterkant waren *Oenanthe fistulosa* (Pijptorkruid), *Sagittaria sagittifolia* (Pijlkruid), *Hydrocharis morsus-ranae* (Kikkerbeet). Ook *Lemna minuta* (Dwergkroos) bleek al tot deze contreien doorgedrongen te zijn.

Na enig gepier met een Zegge-soort bleek toch al gauw dat het om *Carex riparia* (Oeverzegge) ging, landelijk niet zeldzaam, maar in Twente slechts plaatselijk aan te treffen. Overige Zegge-soorten: behalve de zeer algemene *C. hirta* (Ruige zegge) zagen we *C. pseudocyperus* (Hoge cyperzegge) en de in Twente minder algemene *C. arenaria* (Zandzegge), *C. disticha* (Tweerijige zegge) en *C. paniculata* (Pluimzegge).

Naar het westen toe kozen we de zandige zuidoever van het kanaal en vonden daar o.a. *Galium verum* (Geel walstro), *Lotus corniculatus* (Gewone rolklaver) en *Allium vineale* (Kraailook)

Km-hok 225-494 (Ronhaarsleiding): 130 taxa, waarvan 37 nieuw.

Aansluitend inventariseerden we de kanaaloever in het westelijker gelegen km-hok en vonden o.a. de heischrale soorten *Corynephorus canescens* (Buntgras), *Tandjesgras* (*Danthonia decumbens*), *Euphrasia stricta* (Stijve ogentroost), in dit gebied zoals ook elders in Twente sterk achteruitgegaan en *Viola canina* (Hondsviooltje). De nieuw onderscheiden *Oenothera deflexa* (Zandteunisbloem) was goed op naam te brengen.

Aan het water zagen we nog *Acorus calamus* (Kalmoes) en *Alisma lanceolatum* (Slanke waterweegbree).



Duits viltkruid (foto JOHAN ALFERINK)

Km-hok 226-495 (Velderberg): 200 taxa (incl. na-excursie Johan Alferink), waarvan 46 nieuw. De groep onder leiding van Otto begaf zich, op aanwijzing van Johan Alferink, naar het natuurontwikkelings- en retentiegebied Velderberg langs de Regge. Dit was een excellente tip

van Johan. We vonden er vele bijzondere soorten. Het meest opzienbarend was het aantreffen van *Filago vulgaris* (Duits viltkruid), de tweede vondst ooit van deze soort in Twente, na de eerste die slechts vier weken eerder door Andries van Renssen werd gedaan in Oldenzaal.

Maar er waren hier meer voor Twente niet algemene soorten waaronder: *Barbarea stricta* (Stijf barbarakruid), *Bidens cernua* (Knikkend tandzaad), *Carex arenaria* (Zandzegge), *Filago minima*, *Galium verum*, *Genista anglica* (Stekelbrem), *Gnaphalium luteo-album*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Nymphoides peltata* (Watergentiaan), *Potentilla norvegica* (Noorse ganzerik), *Rumex conglomeratus* (Kluwenzuring), *R. palustris* (Moeraszuring), *Salix pentandra* (Laurierwilg), *Trifolium campestre* (Liggende klaver), *Veronica catenata* (Rode waterereprijs), *V. scutellata* (Schildereprijs).

Johan Alferink voegde daar later nog *Tephrosieris palustris* (Moerasandijvie) aan toe.

Bij de nazit op een terrasje bij het verzamelpunt zagen we de Rode Lijstsoort *Stachys arvensis* (Akkerandoorn), als onkruid in een perkje, een waardig einde van een excursie, die we ons nog lang zullen herinneren.

Aan de excursies namen deel:

Johan Alferink, Jacques Bielen, Wytze Boersma, Joop van Damme, Carla Duurland, Jaap Groot, Gerry Kelder, Jan Meutstege, Gerrit Meutstege, Ron Poot, Elmar Prins, Andries van Renssen, Jo Schunselaar, Henk Schurink, Peter Spee, Pieter Stolwijk, Aart Swolfs, Wiebe Tolman, Piet Vogelzang, Gerrit Welgraven, Otto Zijlstra.
